

“Söz” jurnalının daha bir nəfis, yüksək tərtibatlı sayı - 2020 iyul sayı işıqlığa çıxıb. Əslində elə jurnalın üz qabığında verilmiş möhtəşəm portretin işığı da “Söz”ə ünsiyyət, “Söz”ə ovqat, “Söz”ə sevgi ilə baxanların hamısını özünə tərəf çəkir. Bəli, jurnalın üz qabığında Cənəli Əkbərovun sözün həqiqi mənasında onun böyüklüyünü bütün işığı ilə təsdiq edən portreti verilib. Və üz qabığında portretin yanında əfsanəvi Xan Şuşinskinin sözləri diqqəti çəkir: “Yaxşı xanəndə olmaq üçün təbii səs keyfiyyətlərindən, zəhmət və dözümdən savayı, sənətə sədaqət lazımdır. Bütün bu xüsusiyyətlər Cənəli Əkbərovda vəhdət təşkil edir”. Azərbaycan muğamının əfsanəsi Xan Şuşinski Cənəli Əkbərov haqqında bu sözləri deyəndə uzaq zamanlara hədəflənmiş qənaətini ifadə etmişdi.

Bəli, Xan Şuşinskinin zamanında, yəni Cənəli Əkbərov haqqında dediyi sözün zamanında Cənəli Əkbərovun özü çox gənc idi. Bilmək olmazdı onu həyat hansı yolla aparacaq, o, öz sənətində sabit qədem olacaqdımı? İstedadına layiq adını uca tuta biləcəkdimi? Mənəvi keyfiyyətlərini qoruyacaqdımı? Bunlar gələcəyin işidi. Hər halda Azərbaycan muğamının əfsanəsi Xan Şuşinski istedadlı Cənəli Əkbərov haqqında peyğənbərcəsinə dediyi sözün sahibi idi.

Jurnal görkəmli xanəndənin 80 illik yubileyinə həsr olunub. Elə ilk qeydlər də görkəmli sənətkarın möhtəşəm adına layiq yaradıcılıq yolu haqqında məlumatlardan ibarətdir. Cənəli Əkbərovun fotosunun dəf ələti fonunda verilməsi də rəmzi bir xarakter daşıyır. Görünür, Sevda Əlibəyli Cənəli Əkbərovun amalı olan sənətinin rəmzi kimi dəf ələti fonunda şəklini təsadüfi seçməyib. Bu, görkəmli sənətkarın dünyasıdır. O, yaddaşlara əbədi yazılacaq sənət yolunu bu dəf ələti ilə keçib. Növbəti səhifələrdə ayrı-ayrı zamanlarda Ulu öndər və onun yolunun davamçısı İlham Əliyevlə birgə şəkillər, rəsmi məlumatlar, fərmanlar, sərəncamlar yer alır. Və ən başlıcası, Azərbaycan Respublikasının I Vitse Prezidenti Mehriban Əliyevanın səmimi məktubu diqqəti cəlb edir: “Xalq artisti Cənəli Əkbərova, hörmətli Cənəli müəllim! Sizi - milli musiqi sənətimizin görkəmli xadimini, 80 illik yubileyiniz və I dərəcəli «Əmək» ordeni ilə təltif olunmanız münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Siz klassik muğam ifaçılığının zəngin ənənələrini qoruyub yaşadan, gözəl ifası ilə xalq mahnılarımıza, uzun illər çalışdığınız Akademik Opera və Ballet Teatrında böyük ustalqla yaratdığınız obrazlara yeni həyat verən sənətkar kimi xalqımızın dərin hörmətini qazanmışınız. Gözəl səsiniz və özünə-

"Söz"ün Cənəli Əkbəri

“Söz” jurnalı ədəbi mənəvi mühitimizdə 27 il bundan əvvəl görünüb. Jurnalın ilk nəşiri və ilk baş redaktoru görkəmli şair Şəkər Aslan idi. Doğrudur, Şəkər Aslan ədəbi istedadı ilə tez parlayıb getdi. Amma o, söz jurnalı üçün elə bir özlü yaratmışdı ki, sonralar həmin özlülər üzərində sözün sarayını qurmaq, ucaltmaq, sağlam düşüncəli gənclər üçün o qədr də çətin olmadı. Doğrudur, sözə tapınan bir jurnal saxlamaq o qədər də asan deyildi. Hər halda yazıçı-publisist Sevda Əlibəyli bu dəyərli söz mülkünü qoruya bildi, onu yaşatdı. Ayrı-ayrı zamanlarda “Söz” Azərbaycan ədəbi mühitinin yaradıcılarına güzgü tutdu.

Sevda Əlibəylinin inadlı və inamlı ədəbi fəaliyyəti elə “Söz”ün özü ilə böyüdü. Sevda Əlibəyli jurnalın səhifələrində ədəbi mühitin ürək döyüntülərini kardiogramaya çevirdi. Və bu gün biz daha dəqiq çəkilmiş bir kardiogramanı “Söz”ün səhifələrindən oxuyuruq. Sevda Əlibəyli jurnalın 2020-ci il iyul sayını Cənəli Əkbərova həsr edib. Elə baş redaktordan qeydlərini də Cənəli Əkbərovla bağlı düşüncələrini oxucuya bələdçi kimi təqdim edir: “Əziz oxucu! Xalq artisti, «Şöhrət», «Şərəf» və I dərəcəli “Əmək” ordenli, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professoru Cənəli Əkbərovun 80 illik yubileyinə həsr olunmuş xüsusi buraxılışımızın maraqla qarşılanacağına əminəm. Zəngin yaradıcılıq yolu keçmiş xanəndənin həyat və yaradıcılığının unudulmaz anları ilə tanış olacağımsınız. Əsasən, ötən illərin yazılarından və təbriklərindən istifadə edəcəyəm. Son otuz ildə C.Əkbərovun yaradıcılığını izləyənlərdən və qələmə alanlardan biriyəm. Öz yazdıqlarım da (hamısı yox) «Söz»də yer alacaq”.

məxsus ifa üslubunuz, yüksək xanəndəlik məharəti və səhnə mədəniyyətiniz, musiqi sənətimizin inceliklərini dərinləndirən bilməyiniz, milli musiqimizin təbliğinə və tədrisinə həsr etdiyiniz həyatınız sənətə sədaqət və fədakarlıq nümunəsi olaraq gənc ifaçılar nəsli üçün əsil məktəbdir. Bu əlamətdar gündə sizə can sağlığı, xoşbəxtlik, yeni yaradıcılıq uğurları və müvəffəqiyyətlər arzulayıram”. Mehriban xanımın imzaladığı bu məktub Cənəli Əkbərovun ünvanıdır. Ancaq həm də sənətdə fədakarlıqla çalışsan, Vətənə naminə, xalqımıza naminə ömrünü sərf edən hər bir sənətkarə ünvanlanıb. Milli Məclisin Mədəniyyət Komitəsinin sədri Qənirə Paşayevanın da qeydləri maraqla oxunur. O, Cənəli Əkbərova “Muğamı zirvələrə qaldıran ustad sənətkar” adlandırır. Və o, bu qənaətdə çox haqlıdır. Jurnal boyu maraqlı fotolar da diqqəti cəlb edir. Unudulmaz Zəlimxan Yaqubun aparıcılığı ilə Cənəli Əkbərovun 50 illik yubileyi haqqında xatirələri yada salan foto çox dərin təəssürat doğurur. Azərbaycanın Xalq şairi Vaqif Səmədoğlunun əl yazısı ilə verilmiş qeydi də çox diqqəti çəkəndir: “Cənəli sənətinin Vətən nəfəsi, Vətən ruhudur! Sənə qurban olum! Vaq. Səmədoğlu. 19. IX. 94. Bağdad”. Bu qeydlərlə birgə səhifədə Xalq yazıçısı Elçinin də çox dəyərli qısa məktubunu oxuyuruq: “Hörmətli Cənəli Əkbərov! Sizi - Azərbaycan muğam sənətinin görkəmli nümayəndəsini, ustad xanəndəmizi anadan olmanızın 80 illiyi və yüksək dövlət ordeni ilə təltif edilməyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Siz qədim və zəngin muğam ənənələrinin davam və inkişaf etdirən, bütün həyatı boyu bu sahədə xidmətlər göstərən qüdrətli sənətkarlarımızdan birisiniz. Siz öz sənətinizlə daima xalqımızın arzu və istəklərini,

hiss və həyəcanlarını, sevinc və kədərini ifadə etmişiniz. Buna görə də xalqın sevimli xanəndəsiniz. Siz bir pedaqoq-professor kimi də yeni-yeni istedadlı ifaçılar nəslinin yetişdirilməsində ciddi fəaliyyət göstərirsiniz. Sizi bir daha ürəkdən təbrik edir, Sizə uzun ömür, can sağlığı, xoşbəxtlik və yeni-yeni yaradıcılıq qələbələri arzulayıram arzulayıram”. Növbəti səhifəni çeviririk. “Dağlardan gələn səs” adlı qeydlər unudulmaz Ağəddin Mansurzadəninindir. Və vaxtı ilə “Qobustan” jurnalında (2.1981) dərc olunub. Burada tarixi fotolar da yer alır. Jurnal boyu tarixi fotolar maraqla baxılır və müsahibələr xüsusilə diqqəti çəkir. Görkəmli şair İlyas Tapdıqın, görkəmli həkim Sudeyf İmamverdiyevin, Əməkdar jurnalist Telli Pənahqızının qeydləri Cənəli Əkbərovun həyat yoluna işıq salır. Biz digər səhifələrdə Zəlimxan Yaqubun, Əlibaba Məmmədovun, Yaqub Məmmədovun, Qabilin, Nəriman Həsənzadənin, akademik Bəkir Nəbiyevin, Tələt Qasımovun, Aqşin Babayevin, professor Yaşar Rzayevin və digərlərinin qeydlərini maraqla oxuyuruq.

Beləliklə, Sevda Əlibəylinin “Söz”ü Cənəli Əkbərovun 80 illik ömrünə parlaq işıq tutur.

“Cənəli Əkbərov - 80” ünvanlı “Söz” jurnalının oxuculara təqdim elədiyi xatirə şəkilləri sırasında bir vaxt hansısa tədbirdə çəkilmiş Cənəli Əkbərova birgə fotomuzu da gördüm. Bu da istər-istəməz mənim yaddaşımı daha da dərin qatlarından gələn xatirələrə yönəltdi. Yaxşı yadımdadır, Cənəli Əkbərovun “Məcnunla vida” tamaşası haqqında yazdıqlarım, böyük sənətkarın 30 illik Məcnunundan ayrılması onun üçün bir kədər ovqatı da gətirmişdi. Mənə elə gəlir ki, ən təsirli yazılarımdan birini - Cənəli Əkbərova məktubumu yazdım. Və hətta bununla da ürəyim soyumadı, qəlbimin yangısı ilə bir şeir də yazdım. O vaxt sənətkar bunları xüsusi rəğbətlə qarşıladı.

Cənəli Əkbərovla məni sözün həqiqi mənasında doğma münasibət və eləcə də yaradıcılıq əlaqələri bağlayır. Dəfələrlə övladlarımdan toyunda, evimdə, məşhur üzüm çardağının altında qonağım olub. Dostlarıma, doğmalarıma yüksək zövq bəxş edən söhbətlərlə bizi şərəfləndirib. Ayrı-ayrı zamanlarda yubileylərimin zirvəsi olan çıxışlar edib.

Cənəli Əkbərovun səsi şərqi ruhunun daşıyıcısıdır. Onun ölməz ruhu və böyük sənəti xalqımızın mənəvi mühitində həmişə yaşayacaq.

“Söz” məni sevindirdi, Sevda Əlibəyli. Böyük zəhmətinizə görə sizə də təşəkkür edirəm.

Əli Rza XƏLƏFLİ
23.09.2020